

C126 – BUI8

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

13 maart 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN,
INTERNATIONALE SAMENWERKING EN TOERISME

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de toetreding van Vlaanderen tot de zogenaamde Vier Motoren voor Europa

1

Waarnemend voorzitter: mevrouw Miet Smet, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de toetreding van Vlaanderen tot de zogenaamde Vier Motoren voor Europa

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Recent heeft minister Bourgeois, de Vlaamse Minister voor Buitenlands Beleid, een reis naar India ondernomen. Hij verving u daar, mevrouw de minister, op een Euro-Indiase conferentie waarop Vlaanderen aanwezig was, maar waarop vooral ook de zogenaamde ‘Vier Motoren voor Europa’ aanwezig waren: Catalonië, Baden-Württemberg, Lombardije en de Franse regio Rhône-Alpes. Die Vier Motoren zijn regio’s die zichzelf – zoals de naam laat vermoeden – als economische motoren van de Europese economie zien. Zij vormen sinds het Akkoord van Stuttgart in 1988 een apart netwerk, een samenwerkingsverband, een Arbeitsgemeinschaft, zoals dat in het Duits heet.

Het is al een tijdje de ambitie van Vlaanderen, dat zichzelf toch ook als een sterke regio en als een motor binnen de Europese Unie mag zien, om aan te sluiten bij de Vier Motoren. Wij van het Vlaams Belang zijn altijd zeer koele minnaars geweest van het ‘regioverhaal’. Wij vinden dat Vlaanderen een onafhankelijke staat moet worden en dat de regio als uitgangspunt eerder een soort ersatz- of een halve oplossing is. Maar gezien de huidige institutionele stand van zaken is het voor Vlaanderen misschien toch interessant om bij de Vier Motoren aan te sluiten. Er zitten trouwens nog een aantal regio’s in de wachtkamer: de Canadese provincie Ontario is een geassocieerd lid, Wales heeft het statuut van geassocieerd lid nog niet. Vlaanderen heeft in 1988 geprobeerd om lid te worden van de groep van de Vier Motoren. Ik heb op het internet gevonden dat dat toen mislukt is na een veto van de Fransen: “Die von der baden-württembergischen Landesregierung betriebenen Erweiterungsversuche des Kooperationsnetzes um die belgische Provinz Flandern im Jahr 1988, scheiterte am Veto des französischen Partners.” Of het daarbij om de Fransen, dan wel om de Franstaligen in België gaat, is niet helemaal duidelijk. Zoals het daar staat, lijkt het om de Fransen te gaan. Mevrouw de minister, ik zou graag van u horen waarom die toetreding indertijd mislukt is.

In een interview in Knack, naar aanleiding van zijn reis, spreekt minister Bourgeois zich uit voor de aansluiting

van Vlaanderen bij de Vier Motoren. Hij stelt dat u daarvoor de nodige initiatieven moet nemen: “Met onze prestaties op economisch vlak en in andere domeinen moeten we de ambitie hebben om volwaardig lid te worden. Collega Moerman is daarvoor bevoegd. Volgens mij zijn er voldoende persoonlijke contacten geweest met ministers en beleidsverantwoordelijken van de Vier Motoren om onze toetreding te realiseren. Daarom vind ik dat Moerman nu aan die vier regio’s kan vragen dat ze klare wijn schenken over het lidmaatschap van Vlaanderen.” Het is een beetje vreemd dat de communicatie tussen ministers via Knack verloopt. U begrijpt dat wij daar vanuit de oppositie graag vragen over stellen.

Wat is de houding van de Vlaamse Regering in verband met een snelle toetreding tot de Vier Motoren? Welke initiatieven hebt u reeds genomen om die toetreding te bewerkstelligen? Wat zijn de eventuele hindernissen die een toetreding tot de Vier Motoren op vandaag in de weg staan?

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Mevrouw de voorzitter, ik begin met de initiatieven die tot nu zijn genomen om toetreding te bewerkstelligen, want dat beogen we uiteindelijk. In september 2004 heb ik tijdens een bezoek aan Barcelona, de Vlaamse belangstelling om tot de Vier Motoren voor Europa toe te treden, opnieuw geformuleerd. De deelname van nieuwe regio’s werd goedgekeurd door de Conferentie van Presidenten van de Vier Motoren voor Europa op 25 januari 2005. Daardoor heeft Vlaanderen, samen met Wales, de status van waarnemer gekregen en werden we tevens uitgenodigd om deel te nemen aan de werkzaamheden van de werkgroep Economie als volwaardig lid. Die werkgroep organiseert gemeenschappelijke missies, zoals de genoemde milieumissie naar India. Vlaanderen heeft daar actief aan deelgenomen en was ook via de werkgroep Economie aanwezig op de zogeheten clusterconferentie in Lyon in oktober 2006.

De Vlaamse Regering is, zoals gezegd, voorstander van een toetreding. De Vier Motoren is een economisch samenwerkingsverband, dat boven de doopvont werd gehouden op 9 september 1988 door de presidenten van vier belangrijke en dynamische Europese regio’s: Baden-Württemberg, Catalonië, Rhône-Alpes en Lombardije. Sinds kort, namelijk sinds ook Rhône-Alpes is toegetreden tot de Districts of Creativity, behoren de regio’s van de Vier Motoren daar ook allemaal toe. Nu tellen de Districts of Creativity in totaal twaalf leden.

In 1994 hebben de presidenten van de Vier Motoren voor Europa een resolutie ondertekend waarin aan die associatie een structuur werd gegeven. Onder voormalig minister-president Van den Brande heeft Vlaanderen zich toen kandidaat gesteld om deel te nemen aan dit interregionaal samenwerkingsverband, maar dat heeft tot vandaag nog niet geleid tot een volledige toetreding. De toetreding van Vlaanderen tot de werkgroep Economie, waarvan we volwaardig lid zijn, is als dusdanig niet voorgelegd, maar wel meegedeeld aan de Vlaamse Regering, omdat van alle missies verslag wordt uitgebracht. De toetreding tot de werkgroep Economie als volwaardig lid, houdt immers geen toetreding in tot de politieke organen van de organisatie. De Vlaamse Regering heeft zich tot vandaag dus nog niet moeten uitspreken over de toetreding tot de Vier Motoren. Het is duidelijk dat we een dergelijke toetreding wel degelijk willen realiseren.

Ik kom dan tot de factoren die een dergelijke toetreding momenteel in de weg staan. Zowel Vlaanderen als Wales heeft het statuut van waarnemer. Er is echter geen sprake van vijf of zes motoren. De vier huidige leden moeten het unaniem eens zijn om het netwerk formeel en definitief uit te breiden. De Conferentie van Presidenten, het politieke orgaan, moet daarover beslissen. Ik zal de dialoog over de toetreding van Vlaanderen zeker voortzetten. Daarnaast zal ik ook nagaan of de modaliteiten van toetreding en de voorwaarden die daaraan gekoppeld zijn, in verhouding staan tot de perspectieven die een Vlaams lidmaatschap biedt. Ik zal in het bijzonder letten op de economische meerwaarde van een toetreding voor de internationalisering van de Vlaamse economie.

Ik kan vanzelfsprekend niet uitweiden over de motieven die de huidige leden in hun besluitvorming of afwegingen hanteren. Maar 'Vier Motoren' is ondertussen een soort van merknaam geworden. Als we er vijf, zes of zeven van maken, dan kan die naam niet behouden blijven. Mogelijks ligt daar dus een verklaring voor de terughoudendheid van de vier stichtende leden. Maar zoals gezegd, de vier huidige leden zijn wél toegetreden tot de Districts of Creativity.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Mevrouw de minister, de kans dat we gaan toetreden tot de Vier Motoren is blijkbaar niet zo groot. De animo van die vier regio's om er nog een vijfde of zesde bij te nemen is ook niet zo groot. U zegt zelf ook dat u nog moet zien wat de meerwaarde van een volwaardig lidmaatschap is.

Minister Fientje Moerman: Het zou zeker de moeite lonen dat Vlaanderen, als een van de toonaangevende Europese regio's, lid zou worden. We hebben altijd in die zin geijverd. Daarom ben ik al in september 2004

naar Barcelona gegaan. De collega die ik er toen heb gesproken, is ondertussen helaas overleden. Maar er is continuïteit in het beleid. Die vier regio's zitten nu ook in de Districts of Creativity, waar Vlaanderen de oprichter van is en een toonaangevende rol speelt. Ik heb zeker geen gebrek aan enthousiasme. De Districts of Creativity gaan veel verder dan alleen Europa. Begin oktober 2007 zal Qingdao, dat in 2008 ook een deel van de Olympische Spelen organiseert, gastheer zijn voor de plenaire vergadering van de Districts of Creativity. Maryland zit daar ook bij.

Het is dus breder dan die vier regio's in Europa. Ik ijver daar verder voor, maar we stoppen op dit moment logischerwijze meer energie in de Districts of Creativity, waar we ook concrete resultaten uit halen. Het ene sluit het andere echter niet uit. In de mondiale economische realiteit vandaag is het beter om van vele informele netwerken lid te zijn. We moeten echter ook oppassen voor een andere evolutie. Shanghai, bijvoorbeeld, dat ook lid is van de Districts of Creativity, is overbevraagd voor allerhande andere zaken, en dan vermindert de interesse omdat de aandacht te dun wordt gespreid. Dat is ook geen goede zaak.

De heer Karim Van Overmeire: Mevrouw de minister, wat u zegt, staat toch wat haaks op wat minister Bourgeois zegt. Volgens hem zijn er voldoende persoonlijke contacten geweest. Daarom vindt hij dat u aan die vier regio's kunt vragen dat ze klare wijn schenken over het lidmaatschap van Vlaanderen. Dat is een andere invalshoek dan laten betijen en afwachten.

Minister Fientje Moerman: Ik heb misschien niet de grootste dosis diplomatische gaven, maar ik denk dat het geen goed idee is om de vier stichtende regio's voor het blok te zetten en te vragen, is het ja, of is het neen? Het is beter om rustig voort te werken om dat te bewerkstelligen. Rhône-Alpes is trouwens nog maar een drie à vier maand geleden opgenomen in de Districts of Creativity. We hebben daar onze goede wil getoond en daarover bestaat geen probleem. Er is zeker geen tegenstelling tussen mij en minister Bourgeois, zeker niet.

Mevrouw Miet Smet: Wat brengt het eigenlijk concreet op om bij die regio's te horen, buiten de contacten en de netwerking? Zijn er ook subsidies aan verbonden? Zijn er anderszins stimulansen?

Op het internet lees ik dat er geen twee maar drie geassocieerde regio's zijn. Het Poolse Malopolska zou ook een geassocieerde regio zijn. Klopt dat?

Minister Fientje Moerman: Neen, daar valt geen geld te rapen. Als we daar naartoe trekken met onze netwerken en instellingen zoals FIT, dan leggen we contacten met bedrijven die tot die regio's behoren. We

overwegen ook om in een nauwer samenwerkingsverband, en ook in ons statuut als waarnemer in economie, deel te nemen aan Europese programma's. Zo creëren we een beter platform. Een aantal Europese programma's plant interregionale samenwerking. Zo hebben we al gemakkelijker toegangswegen dan indien we van nul moeten beginnen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
